

Sygn. akt III CSK 238/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku B. A.
przy uczestnictwie J. A. , S. A. , M. A., B. Z. i T. S.
o stwierdzenie nabycia spadku po J. A.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki B. Z.
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. akt III Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek wnioskodawcy o przyznanie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżąca B. Z., uczestniczka postępowania odwołała się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08,

niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r. I CSK 11/09, niepubl.). Skarżąca jednak nie sprostowała tym wymaganiom, a uzasadnienie wniosku nie wskazuje rozbieżności w powyższym znaczeniu.

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepublikowane). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Podniesione w uzasadnieniu skargi kasacyjnej kwestie, po części są oderwane od podstawy faktycznej zaskarżonego postanowienia i nie spełniają zasygnalizowanych wymagań dla zagadnienia prawnego.

Podnieść należy, że Sądy *meriti* ustaliły, że spadkodawca sporządził ważny testament notarialny w dniu 10 lipca 2003 r. Pismo z dnia 25 lutego 2014 r. zatytułowane „własnoręczny testament” nie jest rozporządzeniem woli, gdyż nie zawiera przedmiotu rozporządzenia. Wbrew sugestiom zawartym w skardze kasacyjnej postępowanie dowodowe nie wykazało jakie konkretne działki przy jego sporządzaniu miał na myśli zmarły J. A.. W okolicznościach sprawy gdyby nawet rozporządził wtedy konkretnymi działkami to byłby to zapis.

Wykładnia testamentu, ma zawsze na celu jedynie usunięcie niejasności zawartych w ostatniej woli spadkodawcy, nie może zaś prowadzić do uzupełnienia lub modyfikacji treści testamentu. Granice swobody testowania wyznacza postulat zrozumiałości oświadczenia woli i możliwości wywołania przez nie

skutków prawnych, na które jest skierowane w świetle obowiązującego porządku prawa pozytywnego.

Ponadto niektóre zarzuty dotyczą ustaleń faktycznych i oceny dowodów dokonanych przez Sąd Apelacyjny; tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez Sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.)

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw